

VÄIKE-MAARJA VALLA

Infoleht

Nr 7 (84)

August 2000

Hind 3 krooni

**Soovime kõigile
õpilastele visadust ja õpihimu,
õpetajatele kannatlikku meelt ja
tulemuslikku kooliaastat!**

Kooliaasta avaaktused 1.septembril

- Väike-Maarja Gümnaasiumis algab kooliaasta kell 10.00 klassijuhtajatunniga ja aktus algab kell 10.45
- Kiltsi Põhikoolis ja Triigi Lasteaed-Algkoolis algavad aktused kell 10.00.
- Väike-Maarja Muusikakool ootab aktusele kell 16.00.

TEADMISEKS MAA ERASTAJATELE!

Vastavalt 27. juunil 2000.a. Vabariigi Presidendi poolt väljakuulutatud EESTI VABARIIGI OMANDIREFORMIALUSTE SEADUSE § 17, ÕIGUSVASTASELT VÕÖRANDATUD VARA MAKSUMUSE MÄÄRAMISE JA KOMPENSEERIMISE SEADUSE § 14 JA ERASTAMISEADUSE § 29 MUUTMISE SEADUSELE antakse hüvitusväärtpabereid (erastamisväärtpabereid) välja **1.aprillini 2002.a.** Erastamisväärtpabereid saab kasutada erastamisest tasumiseks ja Hüvitusfondi obligatsioonide omandamiseks **1.detsembrini 2000.a.** Muudel õigusaktidega sätestatud juhtudel (ka maa erastamisel) saab erastamisväärtpabereid kasutada **1.juulini 2002.a.**

Maareformi seaduse § 22.3 lg 1 on öeldud, et maa **ostueesõigusega erastamisel** on kuni **1.detsembrini 2000.a.** müügihinnaks 1993.a. maa maksustamishind juhul, kui kehtiv maa maksustamishind on suurem kui 1993.a. maa maksustamishind. Väike-Maarja vallas üldjuhul on kehtiv maa maksustamishind väiksem kui 1993.a. maa maksustamishind ja seetõttu hajaasustuses kasutati siiani õuemaad (ehk esimesed tuhat ruutmeetrit) osas müügihinna arvutamisel 1993.a. maksustamishinda (see on 6 kr/m²) ja ülejäänud maa osas kehtivat maa maksustamishinda (vastavalt hinnatsoonidele). Ostueesõigusega maa erastamise puhul muutub maa müügihinnast alates 1.12.2000 see osa, mis puudutab õuemaad. Hajaasustuses on alates 1.12.2000 õuemaad

hinnaks 8 kr/m², välja arvatud Aavere, Raigu, Pikevere ja Varangu külade piirkond, kus ka 1996.a. hindamistulemuste alusel on õuemaad hinnaks ostueesõigusega erastamisel 6 kr/m².

Väike-Maarja aleviku tiheasustusega alal maa ostueesõigusega erastamisel on **1.detsembrini 2000.a.** maa müügihinna arvutamisel aluseks 1993.a. maa maksustamishind (10 kr/m²). Alates **1.detsembrist 2000.a.** on Väike-Maarja aleviku tiheasustusega alal ostueesõigusega erastatava maa müügihinnaks kehtiv maa maksustamishind (12 kr/m²).

Diana SEEPTEP

VALLAVOLIKOGUS

21. juunil 2000. a.

1. Maakomisjoni ettepanekute kinnitamine. Ette kandis maakomisjoni esimees Endel Mäsepp. Vabade põllumajandus- ja metsamaade erastamisel on möödunud ühekuuline kokkulepete sõlmimise tähtaeg. Kokkulepete mittesaavutamisel on valida enampakkumise või põllumajandusega kauem tegelenud erastajate eelistamise vahel. Kinnitati maakomisjoni ettepanekud esitatud kujul.

2. 1999. a. vallaelarve täitmise aruande ja revisjonikomisjoni akti kinnitamine. Ette kandsid finantssakonna juhataja Helve Pugonen ja revisjonikomisjoni esimees Aare Prants. Kinnitati 1999. a. vallaelarve täitmise aruanne ja revisjonikomisjoni akt.

3. Üld- ja detailplaneeringute ülevaatuse tulemuste kinnitamine. Ette kandis majanduskomisjoni

esimees Mati Rüütel. Kinnitati planeeringute ülevaatuse tulemused vastavalt ettepanekule.

4. Kiirabiteenuse osutamise lepingust. Ette kandis sotsiaalkomisjoni esimees Mall Võhandu. Riigipoolne kiirabide finantseerimine on olnud ebapiisav. Vallal selleks vahendid eelarves puuduvad. Kui riik jätkab sellist suhtumist kiirabiteenuse osutamisse, siis ei saa järgmiseks aastaks riigiga vastavat lepingut sõlmida. Sama meelt on teised omavalitsused, kelle haldusalas kiirabiteenust osutatakse. Lahtine on ka operaatorfirma valik. Otsustati ebapiisava finantseerimise tõttu mitte sõlmida riigiga lepingut kiirabiteenuse osutamiseks 2001. aastal.

5. Vallavanema info. Vallavanem Sven Kesler tutvustas Rakvere Haigla üldkoosolekul arutusel olnud küsimusi ning 21. juunil AS-ga Termest allkirjastatud valla soojusenergiaga varustamise lepingut.

Väike-Maarja Vallavolikogu kinnitas 21.06.2000.a. otsustega nr 8 ja 10:

1. vaba põllumajandusmaa erastamist taotlejate osalise nimekirja alljärgnevalt:

Taotleja nimi	Kinnitatud pindala ha
Endel Mäsepp	87,0
OU Mürriku Farmer	73,1
OU Antu Farm	6,4
Jaak Aader	21,1
Mart Lepik	6,9
Lidia Hein	2,3
Toomas Kalvet	8,2
Marju Valmsen	8,8
Hindrek Kippel	7,3
Maidu Aimse	54,15
Andres Kaevu	19,3
OU Triigi Farmer	8,4

21. juuni otsusega kinnitati taotleja 302,95 ha vabale põllumajandusmaale, see on koos varem erastaja leidnud vaba põllumajandusmaaga ligikaudu 44% esialgu välja selgitatud vabast põllumajandusmaast.

2. vaba metsamaa erastamist taotlejate osalise nimekirja alljärgnevalt:

Taotleja nimi	Kinnitatud maatüki pindala ha
Heiti Erala	2,7
Marju Valmsen	6,5
Peedo Läll	2,4
Kunnar Komp	11,0
Hallan Muusikus	10,0
Ain Liivak	16,9 (sh metsamaad -10 ha)

Eespoolnimetatud maa taotlejad võivad kinnitatud pinna ulatuses alustada katastriüksuste moodustamisega ja maa erastamisega.

VALLAVALITSUSES

20. juunil 2000. a.

1. Maaküsimused. Kinnitati maa ostueesõigusega erastamise, korralduse muutmise, kinnistute muutmise, tagastamise, kompensatsiooni määramise, kinnistute jagamise ning piiride kulgemise korralduste eelnõud.

Nõustuti

• Pikevere külas asuva 2,46 ha suuruse KIVI katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega hoonete omanikule MERJE SAPELSONile;

• Pudivere külas asuva 49,99 ha suuruse KÕRGEAEE katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega hoonete omanikule OU-le TRIIGI FARMER;

• Kilti alevikus TURU tn 6 asuva 3071 m² suuruse katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega hoonete omanikele LINDA GRAUBERGile ½ mõttelises osas ja ARVI GRAUBERGile ½ mõttelises osas;

• Äntu külas asuva 2,3795 ha suuruse HÕIMU katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega hoonete omanikule KALEV OIMule;

• Väike-Maarja alevikus AIA tn 10 ja AIA tn 10a asuvate kinnistute muutmisega;

• Kännuküla külas asuva 16,00 ha suuruse KUUSIKU katastriüksuse tagastamisega JAAN OKSale;

• MARETI kinnistu jagamisega kaheks: MARETI pindalaga 49,01 ha ja TEELAHKME pindalaga 4125 m².

Muudeti

• Väike-Maarja Vallavalitsuse 02.02.1999.a. korraldust nr 45.

Määrati

• Osaline kompensatsioon TOOMAS MITTile Pikevere külas asuva õigusvastasel võrandatud Mäe A-3 talu maa eest.

Kinnitati

• Vao külas ALEKSANDR ŠROFile, ARGO KAASIKule ja JÜRI VILGOTale ostueesõigusega erastatavate katastriüksuste piiride

kulgemise ettepanekud.

2. Valla üld- ja detailplaneeringute ülevaatuse tulemused. Valla üld- ja detailplaneeringud vaadati läbi majandus- ja ehituskomisjonides. Otsustati esitada planeeringute ülevaatuse tulemused kinnitamiseks vallavolikogu 21. juuni istungile.

3. Mitteiluruumide rendilepingu kinnitamine. Kinnitati mitteiluruumide rendileping füüsilisest isikust ettevõtja Kalev Eesmäga Tamsalu mnt 1 Väike-Maarja alevikus asuva laohoone rentimiseks kuni 01.07.2008. a.

4. Raha eraldamine vallavalitsuse reservfondist. Nõustuti 5000 krooni eraldamisega vallavalitsuse reservfondist Mürriku krossirajal teostatud elektritööde eest tasumiseks.

5. Valla soojusenergiaga varustamise lepingu kinnitamine. Vallavanem Sven Kesler tutvustas aktsiaseltsiga Termest sõlmivat soojusenergia ostu-müügilepingut. Kinnitati valla soojusenergiaga varustamise leping. Lepingut allkirjastamine toimub 21.06.2000. a.

6. Väike-Maarja valla ettepanekud ja seisukohad haldusterritoriaalse reformi kohta. Vallavanem Sven Kesler informeeris vallavalitsuse liikmeid 16.06.2000. a. toimunud kohtumisest naabervaldade esindajatega haldusterritoriaalse reformi ettevalmistamise ja läbiviimise kohta. Kutsutud Avanduse, Laekvere ja Rakke valla esindajad olid ühinemise idee vastu, kuna pidasid kehtivat seadusandlust teema kohta momendil puudulikuks ning ei olnud nõus Väike-Maarja kui tõmbekeskusega nende valdade jaoks. Väike-Maarja valla seisukohad ja ettepanekud ühinemise kohta esitame Lääne-Viru maavanemale, kes koostab Vabariigi Valitsusele nägemuse maakonna regionaalpoliitika kohta.

7. Esindaja määramine MTÜ

Rakvere Haigla juhatuse. Vallavanem Sven Kesler tegi ettepaneku määrata valla esindajaks Rakvere Haigla juhatusse perearst Tiina Vilimaa, kuna Mall Lepiksoo taandas end juhatuse liikme kohalt. Nõustuti esitatud ettepanekuga.

8. Õpilaskiiride dotatsiooni eraldamine. Seoses 2000. a. riigieelarvest vallale õpilaste sõidusoodustuseks laekuva eraldisega tasume valla õpilaskiiride teenindavale ettevõttele osutatud teenuste eest vastavalt veoteenuslepingule. Otsustati tasuda osahingule Tapa Autobussipark maikuu eest summas 35070 krooni ja juunikuu eest 6380 krooni.

27. juunil 2000. a.

1. Vallavara müük. Nõustuti saunatarvikute komplekti (keris, pada, kerisekivid, kib, kulp) müümisega hinnaga 3500 krooni.

2. Eesti Leegioni Veteranide Virumaa Klubi taotlus. Otsustati toetada Eesti Leegioni Veteranide Virumaa Klubi tegevust 500 krooniga.

3. Sotsiaalkomisjoni ettepanekute kinnitamine. Kinnitati sotsiaalkomisjoni ettepanekud sotsiaaltoetuste eraldamiseks summas 4435 krooni.

4. Kauplemisloa pikendamine. Pikendati osahingule Liian Triigi ja Kilti kaupluse kauplemisloa pikendamiseks üheks aastaks.

4. juulil 2000. a.

1. Kauplemisloade väljaandmine ja pikendamine. Nõustuti füüsilisest isikust ettevõtja Kalev Eesmä Tamsalu mnt 1 Väike-Maarja alevikus asuva kauplus-lao kauplemisloa väljaandmisega üheks aastaks, füüsilisest isikust ettevõtja Lilian Rikkeni Kasutatud rõivaste

kaupluse kauplemisloa ja aktsiaseltsi Vao Agro Väike-Maarja müügipunkti kauplemisloa pikendamiseks üheks aastaks.

2. Info. Abivallavanem Kaarel Moisa informeeris omavalitsustöötajate suvepäevade toimumisest 4.-5. augustil Karepal.

11. juulil 2000. a.

1. UÜ Ebavere Suurtalu avaldus. Abivallavanem Kaarel Moisa tutvustas UÜ Ebavere Suurtalu avaldust praegu kehtiva rendilepingu alusel kasutatava liikuva tehnika, seadmete ja kaarhallide ostmiseks. Otsustati alustada läbirääkimisi varade hindade ja müümise tingimuste üle. Järeelmaksu rakendamise korral mitte nõustuda perioodiga üle kolme kuu.

2. Kauplemisloade väljaandmine ja pikendamine. Nõustuti füüsilisest isikust ettevõtja Tatjana Tolkova kauplemisloa (Pikenda Väike-Maarja alevikus) pikendamiseks üheks aastaks. Samuti nõustuti OU-le Wid-Aura kauplemis- ja teenindusloa (kullassepp, kellassepp) andmisega 12. juuliks aadressil Pikk 1A.

18. juulil 2000.a.

1. Maaküsimused. Kinnitati kinnistu jagamise korralduse eelnõu. Nõustuti

• Liivaküla külas asuva KAMBI katastriüksuse jagamisega kaheks eraldi katastriüksuseks: KAMBI pindalaga 4,78 ha ja OJAAARSE pindalaga 33,08 ha.

2. OU Pandivere Vesi aastaaruande ja bilansi kinnitamisest. Aastaaruande ja bilanss võeti teadmiseks, eespooltoodud dokumentidele kirjutab alla valla esindajana abivallavanem Kaarel Moisa.

3. UÜ Ebavere Suurtalu valdu-

ses oleva vara inventuur ja alghindade määramine. Otsustati teostada rendilepingu alusel UÜ Ebavere Suurtalu valduses oleva vara inventuur. Moodustati inventuurikomisjon koosseisus Kaarel Moisa, Jüri Vilimaa, Ants Haasma, Heli Vettik. Komisjoni ülesandeks jääb ühtlasi ka müüdavate varade alghindade määramine.

4. Investeeringutest ja soetus-test. Seoses Kiltsi Põhikooli tootlustamise ümberkorraldamisega nõustuti uute köögiseadmete ja nõude soetamisega Väike-Maarja Gümnaasiumi ja Kiltsi Põhikooli. Uute köögiseadmete ja nõude maksumus on ~200000 krooni valla eelarvest ja 150000 krooni Kiltsi Põhikooli RPI summadest.

5. Korteriavalduste läbivaatamine. Eraldati korter Väike-Maarja alevikus, Energia 6-2 Meelis Kivilale, kelle senine korter asus lammutamisele kuuluvas majas.

25. juulil 2000. a.

1. Vallavara müük. Valla omanduses on veoauto GAZ 53, mida on kasutatud varuosadeks. Nõustuti auto peal oleva 4 m³ mahuti müügiga Arvi Kalvikule 1500 krooni eest.

2. Reservfondist raha eraldamine tänavavalgustuse rekonstrueerimiseks. Seoses uute postide ja elektrijuhtmete paigaldamisega on tõusetunud ka tänavavalgustuse rekonstrueerimine. Vaja oleks teostada eelkõige Võidu tn. ja Simuna mnt. piirkond, vajalik ka keskväljak, Liivi tn. Kokku oleks summa 64000 krooni. Kuna vahendeid napib, tuleks teostada eelkõige Simuna mnt piirkond. Otsustati nõustuda Võidu ja Simuna mnt. piirkonna rekonstrueerimise teostamiseks reservfondist 34000 krooni eraldamisega.

3. Autospordiklubi Lootus avaldus. Otsustati mitte nõustuda 1000 krooni eraldamisega klubile.

4. Riina Perko korteri müügiga seonduv. Riina Perkolt on valla kasuks välja mõistetud kommunaalteenuste võlg üle 12000 krooni. Kohutotsus on jõustunud. Võla katteks on täitevamehi poolt üritatud müüa temale kuuluvat tühja kahetoalist

korterit Triigi külas, kuid nii esimene enampakkumine 5000 krooni ja kordusenampakkumine 2500 krooni on nurjunud osavõtjate puudumise tõttu. Otsustati nõustuda korteri 43-9 Triigi külas valla omanduses võtmisega võla osaliseks katteks.

5. Kauplemisloa pikendamine. Pikendati Väike-Maarjas Pikk 14 Leili Allikalt tööstuskaupade kaupluse kauplemisluba üheks aastaks.

1. augustil 2000. a.

1. Raha taotlemine reservfondist. Vastavalt taotlustele eraldati reservfondist raha järgmiselt: Väike-Maarja Pasunakoori sõiduks Saksamaale Euro-muusikapäevadele 10000 krooni, Phare projekti koostamise kulude katteks 6660 krooni, Väike-Maarja Gümnaasiumi garderoobi ja võimla katuse osaliseks remondiks 71000 krooni.

2. Köögiseadmete tarne vähempakkumise tulemuste kinnitamine. Otsustati tunnistada Väike-Maarja Gümnaasiumi ja Kiltsi Põhikooli köögiseadmete vähempakkumise võitjaks Hackman Metos hinnaga 247340 krooni.

3. Müügihinna kehtestamine valla postkaardile. Valminud on vallavalitsuse poolt tellitud postkaardid. Müügihinnaks kinnitati 3 krooni. Postkaarte on võimalik osta Väike-Maarja Muuseumist ning Väike-Maarja, Kilti ja Triigi raamatukogudest.

8. augustil 2000.a.

1. Maaküsimused. Kinnitati maa ostueesõigusega erastamise, tagastamise, kompensatsiooni määramise, korralduse tühistamise ning piiride kulgemise ettepaneku kinnitamise korralduste eelnõud. Otsustati müüa Pandivere villavabrik avalikul enampakkumisel.

Nõustuti
• Ebavere külas asuva 5,31 ha suuruse SIRBI katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega hoonete omanikule ÜLO ENNUSele;

• Ebavere külas asuva 1,91 ha suuruse KILLUSTIKU katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega hoonete omanikule AARE KUUSEMETSale;

• Aburi külas asuva 6,69 ha suuruse ORU katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega hoonete omanikule GEINRI LOOKEsele;

• Rastla külas asuva 40,32 ha suuruse RASTLA-JÜRI katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega hoonete omanikule RAISSA MITROFANOVAle;

• Väike-Maarja alevikus TARE tn 23 asuva 1693 m² suuruse katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega hoonete omanikule KALJU ERRASEle;

• Pandivere külas asuva 5,57 ha suuruse JASSI katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega hoonete omanikule JAAN DENGole;

• Liivaküla külas asuva 31,33 ha suuruse ARGO katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega hoonete omanikule ARGO KAASIKule;

• Väike-Maarja alevikus KOLDE tn 21 asuva 6419 m² suuruse katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega hoonete omanikule VAIKE PÄRNale;

• Väike-Maarja alevikus KOLDE tn 23 asuva 7386 m² suuruse katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega hoonete omanikule AIN ARULALE;

• Kilti alevikus KARJA tn 1 asuva 2,30 ha suuruse katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega hoonete omanikule SILVA VALDMETSale;

• Väike-Maarja alevikus TARE tn 15 asuva 1811 m² suuruse katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega hoonete omanikule TOOMAS PUNDILE;

• Vao külas asuva 13,09 ha suuruse JUHANIRAHVA katastriüksuse tagastamisega AINO KIIPUSEle.

Tühistati
• Väike-Maarja Vallavalitsuse 13.06.2000. a. korraldus nr 277.

Määrati
• Osaline kompensatsioon VELLI UIBOle ja MEETA-MARIE MIHKELSOOLE õigusvastaselt võõrandatud Kuristiku 1 talu maa

eest.

Kinnitati
• Varangu külas TIIT KASELOle ja TIJU KASELOle ostueesõigusega erastatava katastriüksuse piiride kulgemise ettepanek;

• Nõmme ja Vorsti külas HÄRM SOOMile tagastatava VAINU talu piiride kulgemise ettepanek.

2. Ehituste vähempakkumiste kinnitamine. Ujulat naaberhoone-tega ühendava osa ehitamise kohta on laekunud kaks pakkumist, AS Antaates pakkumise hinnaks on 889898 krooni, OÜ Rakvere KEK pakkumise hinnaks 914403 krooni. Otsustati kinnitada soodsamaks AS Antaates pakkumine. Gümnaasiumi garderoobi katuse renoveerimiseks on esitanud pakkumised Katus AS 61218 krooni, OÜ Rakvere Katus 76405 krooni ja AS Antaates 64668 krooni. Otsustati tunnistada soodsaimaks Katus AS pakkumine.

3. Väike-Maarja Gümnaasiumile ja Kilti Põhikoolile toidunõude ostmise. Toidunõude maksumuseks kinnitati 30500 krooni.

4. UÜ Ebavere Suurtalu rendilepingu muutmine kapitalirendilepinguks (põhimõtted). Seoses valla ja UÜ Ebavere Suurtalu vahelise rendilepingu lõppemisega on UÜ avaldanud soovi nimetatud vara väljaostmiseks. Otsustati vormistada vara üleminek järgnevalt: remonditsehhi ja angartöökoja maksumuseks kinnitati 220000 krooni, sõlmitakse kapitalirendileping alates 01.09.2000 kehtivusega 42 kuud, 10% tuleb koheselt sisse maksta, intress on 9%. Masinate ja seadmete maksumuseks määrati 25000 krooni, tasumine peab toimuma 01.10.2000, liikuva vara maksumuseks määrati 141000 krooni, kapitalirendilepingu tähtaeg 1 aasta, sissemaks 30%, intress 9%, garaazhide maksumuseks määrati 8000 krooni maksetähtajaga 01.10.2000. Seega peab laekuma 01.10.2000 97300 krooni.

5. Info. Raili Sirgmetes teavitas lasteaija rühmade komplekteerimisest ja Peeter Albi valla arengukava koostamisest, mille üheks vaheetapiks määrati 21.08.2000.

Teadmiseks lapsevanematele!

Toimetulekuraskustes peredel on võimalik taotleda toetust lapse kooli või lasteaia toidukulude katteks 2000./2001. õppeaastal.

Toetuse saamiseks esitada avaldus kooli või lasteaia hoolekogu nimele. Avalduses märkida perekonna koosseis, kõigi pereliikmete tegevus ja kuu keskmine sissetulek.

Avaldused esitada klassijuhatajale või rühma kasvatajale hiljemalt 4. septembriks.

Teade

Phare arendusprojekti raames valminud Väike-Maarja valla arengukava projekti esitamise

ARENGUKONVERENTS

toimub Väike-Maarja Rahvamajas
14. ja 15. septembril 2000.a.
algusega kell 8.30.

Osalema on oodatud kõik,
kes kohaliku elu edendamise vastu huvi tunnevad.

Eelarve kassavoogude kinnitamisega on tänavu tehtud esimene samm püüdmaks planeerida tulude ebaühtlase laekumise tõttu võimalikku eelarve kulutamist.

Tabelis ongi eluvaldkondade kaupa võrreldud planeeritud tuludele vastavaid planeeritud kulusid tegelikega.

Finantseelarve tulud koosnevad valla põhilisest tulubaasist, milleks on maamaks, üksikisiku tulumaks ja riigieelarve toetusfond. Kõrvalekallete tulbas on toodud vahed planeeritud ja tegeliku täitmise vahel (miinus näitab alalaekumist planeerituga ja positiivne arv täiendavaid laekumisi). Samas võimaldavad perioodi täiendavad laekumised teha ka täiendavaid kulusi.

Nagu tabelist näha on laekunud täiendavalt planeeritule üle 811 000 krooni, millest lisaelarve tulusid (s.t. sihtfinantseeritavaid kulusid) on üle 598 000 krooni. Sellest hariduse eelarvesse üle 513 000 krooni, millest ligi 385 000 krooni on laekunud meie sõprusvalla Sirdali Kommuuni abiga Norra Kuningriigilt õppekeskuse invaprojekti täiendavaks rahastamiseks (lisaks eelmise aasta 482 000 kroonile). "Tiigrihüppel" on infotehnoloogia arendamise projektide katteks laekunud 25 000 EEK Väike-Maarja Gümnaasiumile ja ligi 65 000 EEK Kilti Põhikoolile. Maakondlikust toetusfondist eraldati ühisürituste toetuseks 30 000 krooni "Lurich Cup"i ja 15 000 krooni naisekandmise Eesti esivõistluste läbiviimiseks. Kokku 40 000 krooni on maakonna ühisomavalitsus, Kultuurkapital ja hasartmängumaksu nõukogu eraldanud pasunakoori sõiduks Saksamaale, Euro-muusikapäevadele Heikendorfis.

Tõhusat tööd on tehtud ka väiksemate arendusprojektide väljatöötamise ja esitamisega. Tänu sellele on saadud toetust Väike-Maarja Rahvamaja pasunakoorile pillide soetamiseks ja pasunakoori külatuuri läbiviimiseks, Väike-Maarja Muuseumile muuseumi materjale tutvustava voldiku koostamiseks, turismitalitusele Äntu matkaraja viidastamiseks, tervise- spordi toetuseks Ebavere tervisespordiradade korrastamiseks, mitmele persise edendamise ja perekonnanhoolduse projektile, õpilaste kaitsesüstimisele ja lastelaagri läbiviimiseks. Paljud uued projektid on esitatud ja loodame neile positiivset vastust rahalise eralduse näol juba II poolaastal. Selline projektitöö on väga oluline ja annab tõhusat lisa valla eelarve nappidele vahenditele arendustegevuseks.

I poolaasta kulude analüüsimiseks annab ülevaate kulude osa viimane tulp, kus on arvestatud ka juba täiendavate tulude laekumist, kusjuures miinus näitab planeeritust ja täiendavast laekumisest tekkinud võimalikust kulutusest väiksemat ning positiivne arv vastavalt suuremat kulutust. Real "valla kulud kokku" toodud miinus 415 000 krooni näitab valla tegelike rahaliste vahendite jääki positiivses mõttes kuna kulude miinus tähendab tulude plussi.

TULUD

Sisu ja selgitused	EELARVE aasta 2000	TÄITMINE kassakulus I poolaasta	TÄITMINE % kassakulus	KASSA- VOOGUDES planeeritud I poolaasta	kõrvalekalded planeeritust "+", "-"
VALLA FINANTSEELARVE					
FINANTSEELARVE TULUD	16 163 000	7 507 678	46%	7 526 506	-18 828
MAJANDUSEELARVED :					
ÜLDHALDUS	66 100	50 343	76%	30 500	19 843
KORRAKAITSE JA PÄÄSTETEEEN.	1 650	1 652	100%	1 650	2
HARIDUS JA TEADUS	6 091 650	3 727 460	61%	3 537 529	189 931
KULTUUR & KUNST	31 600	63 141	200%	20 500	42 641
SPORT & PUHKUS	45 000	36 704	82%	42 700	-5 996
TERVISHOID	1 435 700	778 637	54%	667 302	111 335
SOTSIAALHOOLEKANNE	2 038 000	1 066 625	52%	1 049 800	16 825
MAJANDUS	2 543 400	1 146 305	45%	1 077 125	69 180
KOKKU :	12 253 100	6 870 867	56%	6 427 106	443 761
INVESTEERINGUTE EELARVED :					
HARIDUS	1 700 000	1 077 040	63%	680 000	397 040
KULTUUR	673 000	673 200	100%	673 000	200
TERVISHOID	209 200	109 668	52%	90 340	19 328
MAJANDUS	430 000	292 991	68%	283 330	9 661
INVESTEERIMISLAENUD	5 000 000	1 960 000	39%	2 000 000	-40 000
KOKKU :	8 012 200	4 112 899	51%	3 726 670	386 229
TULUD KOKKU:	36 428 300	18 491 444	51%	17 680 282	811 162
KULUDE KATTEKS SUUNATUD JÄÄK:	465 330				
KULUDE KATTEKS SUUNAMATA JÄÄK:	47 915		0%		
KASSATAGAVARA:	50 000				
KATTEALLIKAD KOKKU	36 991 545		0%		

KULUD

Sisu ja selgitused	EELARVE aasta 2000	Täitmine kassakulus I poolaasta	Täitmise %	Kassa- voogudes planeeritud I poolaasta	Kõrvale- kalded planeeritust "+", "-"	Arvestades tulude laekumist "+", "-"
KULUD						
MAJANDUSEELARVED :						
ÜLDHALDUS	2 600 500	1 311 931	50%	1 268 900	43 031	23 188
KORRAKAITSE & PÄÄSTETEEENISTUS	4 000	3 874	97%	4 000	-126	-128
HARIDUS	11 507 730	6 483 433	56%	6 228 390	255 043	65 112
KULTUUR	1 491 700	756 916	51%	751 200	5 716	-36 925
SPORT & PUHKUS	332 100	185 732	56%	171 000	14 732	20 728
TERVISHOID	1 580 900	603 235	38%	646 225	-42 990	-154 325
SOTSIAALHOOLEKANNE	3 705 600	1 621 333	44%	1 760 740	-139 407	-156 232
MAJANDUS	5 540 100	2 744 367	50%	2 783 520	-39 153	-108 333
KOKKU :	26 762 630	13 710 821	51%	13 613 975	96 846	-346 915
LAENUDE TEENINDAMINE	2 634 800	2 458 201	93%	2 446 200	12 001	52 001
INVESTEERINGUTE EELARVED :						
HARIDUS	2 739 000	1 327 690	48%	1 072 000	255 690	-141 350
KULTUUR	3 145 300	673 200	21%	673 000	200	0
SPORT & PUHKUS	33 600	0	0%	0	0	0
TERVISHOID	209 200	121 884	58%	90 340	31 544	12 216
SOTSIAALHOOLEKANNE	825 000	952	0%	0	952	952
MAJANDUS	249 100	217 424	87%	219 100	-1 676	-11 337
KOKKU :	7 201 200	2 341 150	33%	2 054 440	286 710	-139 519
FINANTSEELARVE TULUD						18 828
VALLA KULUD KOKKU :	36 598 630	18 510 172	51%	18 114 615	395 557	-415 605
RESERVFOND :	345 000	229 345	66%	93 000	136 345	
SUUNAMATA JÄÄK PERIOODI LÕPUL :	47 915		0%			
KULUD & JÄÄGID KOKKU	36 991 545		0%			

Jäägis on põhiliselt laekunud projektide raha, millele teostamine toimub II poolaastal.

Iga siin väljatoodud arv on koond paljudest arvudest. Kui midagi jääb arusaamatuks või tahaks millestki rohkem teada, siis kõigi

küsimustega või ka ettepanekutega eelarve kajastamise kohta tulge vallamajja tuba 206 või helistage telefonil 61 830.

Reet EESMÄE,
vanemökonomist

Raamatuaasta võistlusmatk ja ekskursioon

Kodukant ja meie ajalugu, siit pärit ja siin tegutsenud inimesed, nende mõtted ja loomingu - kas me ei peaks sellest rohkem teadma? Tervis ja elurõõm, looduselamus ja kehaline tublidus - kas me ei peaks seda edendama? **Sobiv võimalus ühendada teadmisi ja puhkesporti avaneb kui võtta osa Eesti Raamatu Aasta puhul raamatuaasta vallatoimkonna ja valla rahvaspordiklubi poolt korraldatavast võistlusmatkast meie valla kultuuriloolistesse paikadesse (reedel 08.09.2000) ja ekskursioonist alevikus (laupäeval, 09.09.2000).**

Võistluse sisulise külje valmistab raamatuaasta vallatoimkonna palvel ette Eduard Leppik alljärgnevalt.

Valla kaardile on kantud 17 punkti, mille täpse asukoha juhatavad kätte legendid (kirjeldamised). Punktide väärtused on erinevad, sõltuvalt punkti kaugusest ja ülesleidmise keerukusest 1-10 hindepalli.

Matka jooksul tuleb koguda võimalikult rohkem hindepalle. Punkti läbimise tõendamiseks tuleb võistkonnal kirjalikult õigesti vastata punkti kohta käivale

küsimusele. Teiseks tuleb vastata 20 viktoriiniküsimusele kirjanike, muusikainimeste, kunstnike, teadlaste ja nende loomingu kohta, kultuuriasutuste, muististe jm kohta. Kaart ja legendid koos küsimustega antakse võistkonnale kätte stardis. Viktoriiniküsimused tuleb lahendada eelnevalt kodutööna ja vastused anda stardis kohtunikule. Kes kontrollaja piires rohkem arvestuspunkte kogub, on võitja. Kontrollaja ületamine vähendab punkte.

Soovitame koostada võistkonna jalgratturitest ja jalkäijatest (min. 1+1), jalgrattur läbib kaugemad (hinnalisemad) punktid. Tutvuge hoolega valla kohta käivate teatmematerjalidega, võiks ka kaardil märgitud kohti eelnevalt külastada, võimalikud marsruudid läbi mõelda.

Neile, kes ei hooli, või kellele pole jõukohane mööda valda tormata, korraldab pr. Irene Kaldma kena 2-3 tunnise ekskursiooni Väike-Maarja aleviku piires olevate kultuurilooliste paikadega tutvumiseks (vt. allpool aleviku kaarti).

Laupäeval 9. septembril kell 12.00 kogunetakse rahvamaja juures ja ringkäik

lõpetatakse Kaarli talu KUJUDE AIAS lõkkeplatsi ääres (piknik?) eelnenuid ja olevaid meenutades. Osaleb üllatusküllaline kirjandusring-kondadest.

Võistluse tulemused lähevad arvesse aastaringses tervisespordi arvestuses. On ka auhinnalaud ja loosiõnngi võib oma osa mängida. Koolid, firmad, asutused ja ka eraisikud saavad eriauhindu välja panna (kokkulepped telefonidel 61311 - Ilve Tobreluts, 61572 - Mart Lepik ja 05290745 - Ants Rikberg).

Hulgalist kaasalöömist, head tuju ja ilusat ilma soovides

raamatuaasta vallatoimkonna nimel

Mart LEPIK

Väike-Maarja valla kultuurilooliste paikadega seotud VÕISTLUSMATKA JUHEND

Võistlusmatka eesmärk:

1. Äratada valla elanikes huvi valla territooriumil asuvate kultuurilooliste paikade vastu.

2. Edendada valla elanike hulgas tervislikke eluviise.

Toimumise aeg: 08. september 2000.a.

Toimumise koht: Start antakse kell 09.00 Väike-Maarja Gümnaasiumi eest. Võistlus kestab 4 tundi, finiš on hiljemalt kell 13.00 gümnaasiumi ees. Iga hilinenud minut toob võistkonnale 1 miinuspunkti.

Osavõtjad: Võistlus toimub alljärgnevatel vanuseklassides:

1. Täiskasvanud
2. Gümnaasiumi 10.-12. klasside õpilased

ja õppekeskuse õpilased

3. 7.-9. klasside õpilased
4. 4.-6. klasside õpilased
5. 1.-3. klasside õpilased

Võistlus on võistkondlik. Võistkonna miinimumsuurus on kaks võistlejat, maksimumsuurust määratud ei ole.

Võistluse kulg:

· Igas võistkonnas peab olema vähemalt üks võistleja jalgrattaga, kes läbib kaugemal olevad kontrollpunktid ja vähemalt üks võistleja jalgsi, kes otsib üles lähemal olevad kontrollpunktid.

· Igale võistkonnale peab kaasas olema kompass, mõõdulint (piisab 3m), pastapliiats ja paber vastuste kirjutamiseks.

· Kodutööna lahendatud viktoriini vastused annab iga võistkond stardis kohtunikule.

· Paremüjärjestus selgitatakse kontrollpostide läbimise eest saadavate punktide ja viktoriini eest saadavate punktide kogusummana.

Autasustamine: Autasustatakse iga vanuseklassi kolme paremat võistkonda.

Kohtunikekogu jätab endale õiguse teha vajaduse korral võistlusjuhendisse parandusi.

Kõik üleskerkinud küsimused lahendab kohtunikekogu kohapeal.

Ajaloolis-kultuuriloolisi paiku Väike-Maarja vallas

Väike-Maarja vald on erakordselt rikas mitut liiki kultuurimälestiste poolest. Kõige vanemad neist on väikelohulised kultusekivid, mis pärinevad meie ajaarvamise algusest või veelgi varasemast ajast. Kõige lähem neist asub Väike-Maarja ja Kaarma vahel Soo tänava pikendusel põllu ja heinamaa piiril. Koonus on neid kolm: kõige suurem ja huvitavam küla keskel tiigi lähedal, teised tiigist Väike-Maarja pool kunagise Koonu koolimaja aseme lähedal. Üks kivi on järgmistes külates: Rastlas küla südamikülas idaservas, Uguris Kärja ja Kurtna teelahkelt 400 m kirdes, Kiltsi lossi pargist pisut idas koplis, Raeküla keskel Kõrtsikülla mineva tee ääres põllul ning Ärinal kunagise mõisahoonde aseme kõrval ja Vahemetsa loodekülgel Pihlaka talu juures põllu servas.

Väga vanad on ka ohverdamis- ja kultuskohad Ebavere

mäel, Taaraoru mäel Lebaveres ja pooleldi kruusaks veetud Uguri mäel Äntus ning Kalevipoja-muistenditega seotud kinnismuistised, mida nimetatakse Kalevipoja hobuse jälgedeks (Risü, Vao, Imakaevu ja Aburi küla lähedal), Kalevipoja viskekivideks (Liiduris, Kiltsi mõisa idaküljel ja Kiltsi asunduse idaserval) ning Kalevipoja sillaks (Triigi mõisast lõunas kuivas jõesängis).

Äsja lõppenud aastatuhande algusest pärinevad Punamäe linnamägi, Kiltsi lossi säilinud müüriosad ja Vao tornlinnus.

Juba päris kaasaegsed on kultuurilooliste paikade tähised:

A. mälestussammas pargis Jakob Liivile, pastoraadi juures Vabadussõjas langenuile, hauasambad vanal kalmistul Jakob Tammele ja Juhan Elkenile, B. mälestuskivid Pudiveres Eduard Vilde sünnikohas

Sootiigi külast lõunas, Uniküla lääneotsas Tuudur Vettiku sünnikohas ja Väike-Maarjas Georg Lurichile ning C. mälestustahvlid Väike-Maarjas Jakob Tammele, Anton Hansen Tammisaarele, Märte Meosele ja Kotlitele, Ayispeal vanal koolimajal Jakob Liivile ja Varangul Eduard Viiraltile.

Kui mõni kirjanik on elanud Väike-Maarja valla alal õige mitmes kohas, näiteks Jakob Liiv Avispeal, Unikülas, Pandiveres ja Väike-Maarjas ning Kersti Merilaas Liivakülas, Mooril, Liiduris, Sootaga ja Kiltsi lossis, siis Väike-Maarja on koondanud endasse 25 autorit põhiliselt oma kooliga, kes tuli siia õppima, kes õpetama, et hiljem vastavalt võimalustele ja võimetele mõne südamelähedasema ala juurde asuda. Nii näiteks tegelesid kirjandusteadlastena Villem Altho, Mihkel Kampmaa ja Maie Kalda, pastorina Johannes Hiimets, ajakirjandusega Ilmar

Isop, Ott Kool ja Anton Vaarandi, koolijuhtidena Eduard Kansa, Märte Meos ja Jakob Tamm, kunsti alal Alfred-Konstantin Kivi, Felix Randel ja Aleksander Suuman, rahvaloomingu kogumisega Juhan Elken, Karl-Voldemar Rosenstrauch ja Eduard Leppik.

Väike-Maarja ja selle ümbruse kultuuriloo tundmaõppimiseks on soovitatav lugeda Jakob Liivi "Elu ja mälestusi" (ilmus ka Väike-Maarja valla Infolehes), Eduard Leppiku "Kultuuriloolist Väike-Maarjat" ja Väike-Maarja "Põllumeeste Seltsi", Märte Meose mälestuslikke kirjutisi ning Väike-Maarja muuseumi voldikuid. Kirjanike kohta annab lisateavet Oskar Kruusi "Eesti kirjarahva leksikon". Viimasest on vaja teada üksnes käesolevas kirjutises nimetatud autoreid.

Eduard LEPPIK

VIKTORIINI KÜSIMUSED

1. Autor, pealkiri, kas autor elab?

Tuli tali laias rees, lumi langes Marjasoole, õeke valge kirstu sees viidi Ebavere poole.

2. Autor, pealkiri, kas autor elab?

Kui me kodupinnal kehtis tsaarivõimu pime öö, juba Väike-Maarjas tehti ajalukku läinud tööd. Tugevaid ja tarku mehi, kirjanikke võrsus siit. Pronksi valatuna ehib

Väike-Maarjat Tamm ja Liiv.

3. Autor, pealkiri, kas autor elab?

Igav liiv ja tühi väli taevas pilvine, jõuan tulles metsa äärde, algab nõmmetee. männi roheline samet, üksik metsatee, pedak heleroheline, kask kuldkollane

Nimeta kolm Väike-Maarjas elanud kirjanikku, kes on olnud ...

4. kirjandusteadlased,

5. koorijuhid

6. ajakirjanikud

7. ainult proosaautorid

8. koolijuhid

9. näitekirjanikud

10. värsistanud kohalikke muistendeid

11. rahvapärismuste kogujad

12. kunstnikud

13. vallalised

14. avaldanud mälestusteraamatut

15. oma loomingus ulatuslikult käsitlenud Väike-Maarjat ja selle ümbrust

16. Väike-Maarjasse maetud

17. Nimeta kolm doktori-kraadiga meest, kes on õppinud Väike-Maarjas.

18. Väike-Maarja kolme koolimaja aadressid?

19. Väike-Maarja 3 vanimat säilinud hoonet.

20. Kolm Kalevipoja nimega seotud eri liiki kinnismuistist vallas.

Kontrollpunktide legendid

1. Varangu mõisa valitsejama-
ja. Siin elas aastail 1909 - 1918
Eduard Wiiralt (11-20 aasta
vanuselt). Varangu bussipea-
tusest 300 m idasse, mõisa-
hoonest põhjas.

1. Moora moonatalu. Kersti Merilaasi lapsepõlvkodu. Ebavere-Tartu maanteest 200 m idas, Valgejärvest 350 m lõunas.
2. Punamäe pealinnuse lõunaots Ebavere-Tartu vana maantee raudtee-ülesõidust 400 m idas.
3. Eduard Vilde sünnikoha

4. Tuudur Vettiku sünnikoha kivi. Avispea küla piirilt 300 m, Uniküla bussipeatusest 200 m kaugusel kirdesse viiva teesääres.

1. Avispea vana koolimaja küla keskel.
2. Eduard Vilde esivanemate Toomari talu kivist kõrvalhoone lõunaots ulatub Äntu-Määri tee äärde, Rastla külas Pudivere poolt teine taluase. Selle nurgast 50 m kirdes on valla suurim

3. Ebavere mae torn.
4. Kilti kool ja loss.
5. Pearu Pitka (kirjanik Ansumardi) ehitatud hoone.

Kilti aleviku edelaotsas, Kilti piirist Pikevere poole kolmas maia vasakul.

1. Koonu küla Vainu talu kultuskivi.

3. Müüriku mõisahoone, mille alevikupoolsel küljel nn Müüriku aias pidas Väike-Maarja Põllumeeste Selts oma esimesed näitused ja peod.

5. Ärina mõisa ase. Seal asus Väike-Maarja esimene apteek. Ärina-Koonu tee 700. meetrilt 100 m läände on kultuskivi.

6. Koonu-Ärina koolimaja.
Siin on õpetanud Kaarel Krimm
ja Villem Altho.

VÄIKE-MAARJA

1. Tamme haud
2. Elkeni haud
3. Jakobsoni haud
4. Merilaasi õe ja ema hauad
5. Tütarlastekool
6. Ärina kõrts

7. Kaarma kõrts
8. Liivi maja
9. Kihelkonnakool
10. Lurichi maja
11. Vao vallamaja
12. Põllumeeste Seltsi talu Sandhof,

- nüüd Lurichi kivi
13. Kirik
14. Saksa kabel
15. Kirikumõis
16. Lurichi sugulaste hauad
17. Põllumeeste Seltsi maja

VMPSi veerg

MIS OLI ...

14.06.2000 said Türi Taluliidus kokku kümme taiduoli ja rapsikoogi presimise huvitatud talunikku, ametimeest ja teadlast. Luuakse "väikeste õlipressijate ühing" eesmärgiga vähendada turustuskulutusi, vahetada kogemusi ja juurutada uusi tooteid nagu biodiiselküte, puidukaitsevahendid, kalasööt jm. (Info Türi TL juhilt Ülev Rodendault, tel. 03847139).

15.06.2000 jõudis 50 põllupreenrapäevadest osavõtjat Avispeale. Uudistati KESKO ja Jõgeva SAI poolt korraldatud eri viljasortide väetuskatsete katselappe ja Uuetoa talu viljapõld. * KESKO tutvustas uut umbrohutõrje preparaati SEKATOR (600 kr/kg, 0,2-0,3 kg/ha), mis Leedus ja Lätis on üldlevinud. Sobib MCPA+Banveli asemel, on kasutatav vilja esimese kõresõlme ilmumiseni. Tõrjub üle 30 umbrohu, ka ohakat ja madarat. Tolmuvaba, vees lahustuv graanul. (Info tel. 06652965) * Soovitati uusi odrasorte Barke, Roosi, Inari. * Väga head nägid välja herneõud Nitoushe ja Karita.

17.06.2000 peeti Luigel laata. AS SF Pandivere poolt tutvustatud PETRAIN ja HAMPSHIRE tõugu põrsad ja nende ristandid said suure huvi osaliseks. Eesmärk on ristamisega saada suurema taiseisaldusega liha.

24.06.2000 kogunesid Avispea rahvas ja külalised siinkandi esimesele omaalgatuslikule külapäevale. On korraldatud külaväljak kiige ja lõkkekohaga, saab korraldada külapidusid. VMPSi poolt kingitud tamme-kese istutasid külvavann Hallan Muusikus ja peakorraldaja Jaak Läänemets kavatsusega edaspidi puid juurde tuua.

25.06.2000 võttis Siimu talu Sõnumite pere vastu VMPSi jaanipäevalised.

27.06.2000 külastas meie maakonda Sch-

leswig-Holsteini põllumajandusminister. Vesteldi maavalitsuses ja taluliidus, käidi Võhu veinitehases, Voore ja Kaarli talus ning Halliku Pagaris.

30.06.2000 peeti Sangastes Eesti Rukkipäeva.

Juuli esimesel nädalal valmis Kaarli talus KUJUDE AIAS neli uut puuskulptuuri. Vanad ja väsinud kujud saatsid oma sõnumi kõiksusesse põletusriitusel Rakvere Teatri näitlejate loitsu lummuse saatel.

17.07.2000 korraldati Saaremaal Eurovastaste kõnekoosolek. Seda kajastas ka laupäevane Pereraadio (U.Silberg, Soldatov, J.Lina, O.Langsepp, T. Kuurme jt.).

21.07.2000 tegi Põhja-Eestis ringreisi rapsi- ja hernekasvatavate seltskond Karl Kaarli eestvõttel. Käidi ka Uuetoa ja Kaarli talus.

19. ja 20.juulil käis Võrumaal õppereisil 30 talunimest Lääne-Virust. Meeldejäanud: * Mart Timmi Jaagumäe tootmistalu - 320 ha, 1000 siga/a, tapamaja, oma müügikohad Võrus, 50 ha kõõgivilja ja kartulit, jahutusega hoidlad, töölissöökla. * Agu Hollo Hartsmäe ökotalu - mustad suured, üliarahulikud TUROK tõugu sead Lätist + HAMPSHIRID = pruunilapilised tailihasead. Mahe rukis, imehea maheleib. * Jõeniidu turismitalu - korraldatud mets, mäesuusarajad, pereansambel 5 lapsega. * Villa turismitalu - vt. TARGU TALITA nr. 30. * Tiit Niilo Nopri talu - 40 lehma, piim, koored, jogurt, sõir, karamell, kohupiim, oma Euro-meierei; aasta käive 1 miljon krooni. * Metsamoori Perepark - ilus näide talude koostööst pakkumaks turistile hulgaliselt muljeid ja tegevusi - puude, loomade, taimede tutvustus lastepäraselt, muinasjutud, muistendid, tervistamisvõimalused, sensitiiviteenused, kaaniravi jpm. * Kokkuvõttes - kõik osalised olid väga rahul ja läheks aga jälle!

MIS TULEB ...

MECRO korraldab Uuetoa talu baasil infopäeva kaasaegse maaviljeluse kohta - miks ja kuidas kasutada koostöös arvutit, kosmosesidet ja põllutöömasinaid. Jälgige teateid Virumaa Teatajas! Jaak Läänemetsa sõnul lõikab ta tänavu vilja John Deeri kombainiga CTS. Selle asukoha põllul registreerib arvuti mälusse asukoha määramise süsteem GPS satelliitide meetrise täpsusega. Sinna lisab iga minuti järel andmed saagikuse kohta kombaini; kombaini võib fikseerida oma tähelepanekud kivide, umbrohtude jm kohta. Lisades veel mullaproovide andmestiku, on võimalik arvutit saada täpne väetamise ja taimekaitse plaan. USA, Kanada ja Taani talunikud on saanud kuni 25% kulutuste kokkuvõtte, meil peaks tõusma ka saagikus. (Vt. ka Maaleht 27.07.2000 lk.11 ja Maamajandus juuli 2000 lk.47).

Arvutiteenust pakub Marja talu Vesiorus tel. 35803, Ingrid Pruus ja Tarmo Mäeltsemees. Voldik, kodulehekülge, logo, kirjade kujundamine, väljatrükk. Talunikele tõhus hinnasoodustus.

Endises EPT laos Tamsalu mnt 1 on avatud kauplus-ladu. Pakutakse tööstusgaase, gaasi- ja keevitusseadmeid, hüdrotarvikuid, lõike- ja käiakettaid, õlisid, filtreid, tööriideid. Tel. 05119321, FIE Kalev Eesmäe. Hinnakirjad olemas ka meie seltsitoas.

Pastoraadimajas Tamme tn 3 on avatud OU Spetsialist kauplus PÖLLUMEHE APTEEK. Müügil tööriistad, autod, traktorite varuosad, õlid-määrde, kinnitusedetailid, rehvid, kiilrihmad, laagrid jm. Tel. 61505, 05143776, 05543915, 055443428.

Mart LEPIK

Jõudluskontroll - mis see on?

Piima tootmine on sageli taluniku ainuke sissetuleku- ja mõnelgi ka kasumiallikas, kuid karja madal viljakus, piima kehv kvaliteet või sööda raiskamine võivad piimatootja kasumi olematuks teha. Edukamaks majandamiseks peaks jälgima lüpsilehma tervist, väljalüpsi ja piima kvaliteeti ning söötma looma just tema kohta saadud andmetele vastavalt. Seda võimaldabki teha piimakarja jõudluskontroll ja sellest saadavate andmete süstemaatiline kasutamine.

Karja jõudluskontrolli alustatakse lepingu sõlmimisega Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Keskusega (PRIK) Tartus. Küsige selleks abi PRIKi väliteenistuse zootehnikult Ludmilla Aanilt Rakveres, tel. 27378 või kohaliku karjakontrollassistendilt. Lehmad märgistatakse elu-aegse kõrvanumbriga. Kord kuus teeb talunik iga lehma kontroll-lüpsi (ööpäeva väljalüps kg) ja saadab proovi keskusesse analüüsida tegemiseks. Keskus tagastab tulemused talusse ja neid andmeid saab talunik ise või konsulendi abiga talu eduks kasutada. Kulutused karjakontrollile ei ole suured (liitumine 100 krooni + 5 krooni lehma ja iga proovi kohta 7.50, s.o. 90 krooni lehma kohta aastas), aga kasu võib olla näiteks 20-30% söötmiskulude kokkuvõtte jpm.

Jõudluskontrollist saadakse järgmised andmed:

1. Lehmade piimajõudlus
2. Piima rasvasisaldus
3. Piima valgusisaldus
4. Uudara tervise aruanne (somaatilised rakud)
5. Karbamiidi sisaldus piimas
6. Ametlik põlvnemise arvestus
7. Igale loomale arvestatakse suhteline piimatoodangu aretusväärtus (SPAV)

Neid andmeid saab loomaomanik ära kasutada loomade selektsioonil, ravil ja söötmisel. On võimalik vähendada kulusid karja sihipärase aretamisega, udarapõletike vähenemisega, söötade optimaalse kasutamisega. Tulud suurenevad seoses piima sordilisuse paranemisega ja väljalüpsi suurenemisega. Uudara tervisest annab märku somaatiliste rakkude ehk keharakkude arv piimas. Selle järgi saab valida õige ravi ning haigete lehmade piima saab eraldada müüdavast piimast, et mitte rikkuda piima sordilisust.

Jõudluskontrolli andmete põhjal saab välja arvutada igale loomale vajaliku söödakoguse ja koostada söödaratsiooni vastavalt laktatsiooni staadiumile ja toodanguvõimele. Söödaratsiooni kohaselt saab loom vajaliku hulga energiat, valke, mineraalaineid ja vitamiine. Nende ainete tasakaalustatus ratsioonis on väga tähtis. Selle eiramisel

tekivad lehmadel ainevahetushäired, millede ravimine on väga kallis ja võib lõppeda looma prakeerimisega. Energia ja proteiini tasakaalustatusele, puudumisele või ülejäägile loomasöödas viitab karbamiidi tase piimas. Nii toitainete puudus kui ka ülesöötmise on kokkuvõttes raiskamine. Näiteks suuremates farmides, kus söödaratsioonide koostamisel on kasutatud jõudluskontrolli andmeid, on sööda kokkuvõtte (teravili, jõusööt) kuni 35%.

Kokkuvõtteks võib öelda, et jõudluskontroll annab hea pildi karja seisukorrast. Jõudluskontrolli andmeid tuleks aga hoopis julgelt kasutada, saadud trükiend kohe analüüsida ja teha vajalikud otsused, mida parandada või muuta. Selleks on sageli vaja spetsialisti nõu ja abi. Aga temagi saab valida õiget söötmis- või pidamisviisi, arvestada söödavajadust, valida sobilikku pulli ja muudki vaid siis, kui tal on hea ülevaade loomadest, nende tervisest, põlvnemisest ja toodanguvõimest.

Ilma jõudluskontrolli andmeteta on nii loomaarstil, aretusspetsialistil kui konsulendil raske nõu anda.

Jaan VAINULT,
loomaarst, karjakontrollassistend, loomakasvatuskonsulent

VALDADE VIII SUVEMÄNGUD ÜLENURMES VÄIKE-MAARJA – VIII KOHT

Esimesel pilgul võib tunduda, et ega see koht ei tea mis hea olegi. Kui aga arvestada, et eelmisel aastal olime ametliku protokoll järgi 24-dad, siis võib sellele vaadata kui suurele edasiminekuks. Kui eelmisel aastal olime oma maakonnast kolmandad, siis tänava suutis meid siinsetest valdadest edestada vaid Kadrina.

Aitäh kõigile, kes meie valda esindamas käisid.

Kergejõustik: Jaanus Randveer, Maario Suits, Reimo Vilkes, Mari Vilimaa, Kristiina

Võidula, Aire Võidula, Margit Nõukas, Kerstin Vungo, Indrek Kesküla, Janek Floren, Ergo Eesmäe, Aimo Kirt, Kristjan Pärnamägi, Maili Tannbaum, Mai Stets, Gaide Ilves, Ants Einsalu.

Kõievedu: Raul Veia, Allan Vels, Aare Prants, Aivo Pedor, Veljo Matrov, Heiki Kütt.

Jalgrattakross: Helen Ling, Janek Hiimäe, Ants Einsalu, Agur Vaab, Sulev Saar, Urmas Kullas.

Mälumäng: Ilve Tobreluts, Jüri Vilimaa, Olev Liblikmann, Ivar Lass.

Meie võistkonna edukamad naised olid Gaide Ilves kolmanda ja kuuenda kohaga ja Maili Tannbaum teise ja seitsmenda kohaga. Edukam mees oli Ants Einsalu kahe neljanda kohaga. Lisaks sellele tulid esimese kuue hulka Reimo Vilkes poiste kuulitõukes ja Jaanus Randveer poiste kettaheites. Indrek Kesküla tuli meeste odaviskes teiseks, Mario Suits poiste 1500 m-s viiendaks. Helen Ling tuli naiste arvestuses jalgrattakrossis kuuendaks.

Võistkondlikult tulime teist aastat järjest kõieveos kolman-

dale kohale. Jalgrattakrossis saavutasime võistkondliku viienda koha. Kui kohtunikud ei oleks kahe meie ratturi tulemust kahe silma vahele jättnud, oleksime kokkuvõttes jalgrattakrossis olnud neljandad ja üldkokkuvõttes seitsmendad.

Täna Avo Parti, kes ei pidanud paljaks teisel päeval jalgrattureid Väike-Maarjast Ülenurmesse tuua ja ka tagasi sõidutada.

Ants RIKBERG

VÄIKE-MAARJA ÕPPEKESKUS
võtab vastu 2000./2001. õppeaastal õpilasi järgmistele erialadele:

keskhariduse baasil
KONDIITER
MÜÜJA
Õppeaeg 10 kuud

põhikooli baasil
AUTODE- JA TRAKTORITE LUKKSEPP
PAGAR-KONDIITER
KOKK
PUHASTUSTEENINDAJA

lihtsustatud õppekavaga põhikooli tunnistusega
PUHASTUSTEENINDAJA
KOKK

Kõik põhikooli lõputunnistusega õppurid omandavad 3 aastaga lisaks erialale kutsekeskhariduse.

Kooli aadress:
Pikk 1A • 46202 Väike-Maarja • Lääne-Virumaa
Tel. 032 61 892 • Faks 032 61 875
E-mail: vm.ok@mail.ee
Kodulehekül: www.v-maarja.ee/vmok

Loomelaagrist Kiltsi Põhikoolis

Juba kolmandat korda käisid Kiltsi Põhikooli nobenäpud Rootsides Hedesundas gobelääni kudumist, taimedega värvimist ja mustpõletust õppimas. Rootsi poolse ettepaneku põhjal tuli mõte korraldada loomelaager ka meie koolis.

7.-13. augustini toimuski Kiltsi Põhikoolis käsitööloome-laager, kuhu olid kutsutud õpetama ka meie sõbrad Rootsist.

Birger Forsberg, Hedesunda loomelaagri idee autor, aitas saada üle esimestest raskustest gobelääni kudumisel. Tiina Schönberg tegeles ja juhendas keraamika valmistamist ja mustpõletust. Igal laagrisviibil oli võimalus Ingbritt Dalini käe all selgeks õppida taimedega lõngavärvimine.

Laagrielanikke oli meil 25 ja igapähe neist oli võimalus tegeleda oma lemmiklaga: kudumise, lõngade värvimise, vooli-

mise ja kasvõi kõigega korraga. Kui oli valminud hulgaliselt toredaid ja armsaid savifiguure, jäi üle oodata ilusat suveilma, et need lõpuks ka ahjuplaadile jõuaksid. Ka lõngavärvijatel olid käed tööd täis, et korjata taimi ja marju. Toonid said imetlusväärseid!

Gobeläänimeistrid said töö juba nii selgeks, et peagi tuli lõngavärvijatel padadele suuremad tuled alla puhuda ja kiiresti metsa uute taimede järele joosta.

Igavust ei pidanud laagris keegi tundma, sest tegevust jätkus kõigile.

Laupäeval, 12. augustil oli uudishimulikel võimalus tulla kõike valmistatud lähemalt uurima ja savipillide muusikat kuulama.

Kursuslased
Signe TAMMOJA,
Kairi PENTJÄRV

Äntu looduse õpperajast Tule matkama, laudrada on valmis!

80ndate aastate keskel oli Äntu järvede ümbruses ja Punamäel metskonna poolt rajatud 22 vaatluspunktiga looduse õpperada. Puudel olid värviga tähistatud märgid, Mäetaguse ja Linaleo järve ümbrusesse oli laotud puitprussidest tee. Trükist oli ilmunud Tiit Lõugase raamatuke "Äntu looduse õpperada" (Tallinn, 1986).

Juba mõni aasta tagasi asus meie vald Äntu suuremate järvede ümbrust korrastama. Valla-töötajate ühistööpäeval 1997.a. kevadel parandati purdeid, puhastati järvede ümbrust nii võsast kui prahist, tutvuti kunagise õpperajaga. Möödunud aastal puhastati rada mahalanenud puudest ja risust ning tähistati.

Tänavu kevadel algas õpperaja puhastamisel põhjalik töö. Valmistati ja paigaldati 22 vaatlus-punkti posti, puhastati veel kord rada mahalan-genud puudest, paigaldati viidad ja märgistati erkkollase värviga rajajärsed puud.

Kõige suurem töö oli laudraja tegemine. Vana tee oli mudasse ja vette vajunud. Uus laudtee on 500 m pikkune. Lauad on paigutatud põikpuudele, mis omakorda toetuvad maasse rammitud vaiadele. Kõik paksud ja rasked lauad tuli rajale ükshaaval seljas tassida.

Õpperada algab Valgejärveäärselt parkimisplat-silt, möödub Moora talukohast, kus Kersti Meri-laas elas lühemat aega oma lapsepõlves. Kaunist loodust ja Äntu järvi on ta ülistanud oma pikemas luuletuses "Lapsepõlv". Rada suundub üle Tartu maantee Punamäele. Esimesel aastatuhandel oli siin muinaseestlaste ainulaadne 3-osaline linnus. Ees-, kesk- ja pealinnus olid ümbritsetud pae-kivi-müüridega. Mõlemal pool voolas vesi: idas Kärsa e. Nõmme jõgi, läänes viit Äntu järve ühendav Järveoja.

Õpperada läheb mäe kõrvalt Tartu maanteele. Minnes 100-150 m Väike-Maarja poole, hakkab paremalt paistma matkaraja viit ja hele laudrada. See viib Mäetaguse ja Linaleojärve taha. Oja kallast mööda suundub tee läbi põlismetsa Valgejärve,

Vahe- ja Sinijärve juurde.

Tuleb jälgida kollaseid märke puudel, lugeda iga vaatlusposti juures õpperaja kirjeldust. Selle saad enne matkale minekut i-punktist Väike-Maarja Muuseumis. Saadaval on ka Tiit Lõugase "Äntu looduse matkarada". (Tekst on veidi vananenud - arvesta juurde 15 aastat!)

Tule matkama! Võta kaasa oma pere ja ka küllasõitnud sõbrad ja sugulased!

Ellu MOISA

RETK ÄNTU JÄRVEDELE

Tee vasakule keerab Ebaverest, mets heilla hingusega ütleb tere.

Jalgratas veereb vaikselt sahinaga ja varsti paistab laugja kurvi tagant

lai lagendiku valgus, metsavahi maja, sealt lähikonnast läevad järverajad.

Ning peagi Valgejärve kaldaveerel ma vaatan, kuuln, elevil on meeled.

Kui tasasammul edasi veel astun, siis Sinijärve peegel helkleb vastu.

Paik pakub vete-, mõttevirvendusi ning värvi, meeleolu muudab vesi,

mis siiski nõnda klaar, et põhi paistab, mõnd nähtust põhjani ehk aitab mõista.

Siin ilu tasane ja kõnekas on vaikus, siin hing jääb rahule, ei ihka kaugeid paiku.

Erich MEERJA

VÄIKSE MAARJA PÄEV

VÄIKE-MAARJA PÜHA NEITSI
MAARJA KIRIKUS
KIRIKU NIMEPÄEVAL
JA VAO TORNIS MAARJAAKNA
AVAMISEL
USSIMAARJAPÄEVAL,
8. SEPTEMBRIL
(PÜHA NEITSI MAARJA
SÜNNIPÄEVAL)
AD 2000

PÄEVAKAVA:
VAO TORN

Kell 15.00 endise linnusekabeli aknal
vitraazhi

"RÕÕMUSTA SA ARMULEIDNU!
ISSAND ON SINUGA!"
avamine

Kell 15.15 ettekanded NEITSI MAARJA
TEOLOOGILISEST TAUSTAST, TEMA
KIRIKU- JA KULTUURI-
LOOLISTEST SIDEMETEST
MAARJAMAA JA VÄIKE-MAARJAGA

VÄIKE-MAARJA KIRIK

Kell 18.00 KIRIKU NIMEPÄEVA MISSA
LITURG TAUNO TEDER
MUUSIKAGA TEENIVAD KAASA
VILJANDI KULTUURIKOLLEDZHI
KIRIKUMUUSIKA OSAKONNA
TUDENGID JA ÕPPEJÕUD

JUMALATEENISTUSED

Väike-Maarja kirikus

20. augustil ja 27. augustil kell 11.00

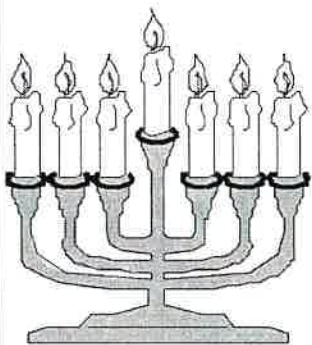
3. septembril kell 11.00

8. septembril kell 18.00
NEITSI MAARJA SÜNNIPÜHA

10., 17. ja 24. septembril kell 11.00

29. septembril kell 18.00
MIHKLIPÄEV

Koguduse vaimulik Tauno Teder elab Väike-Maarjas,
Ehitajate tee 7-10, tel. 61 956, mobiil 05210524
interneti kodulehekülj aadressil
<http://www.v-maarja.ee/kirik/>

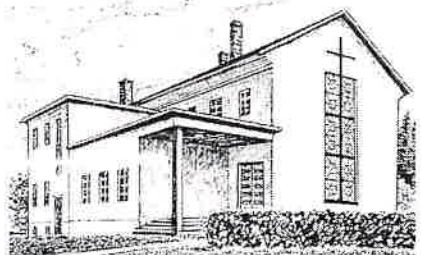

Avispea kirikus

Igal pühapäeval kell 10.30

Buss väljub

Kiltsist (bussipeatusest) kell 9.45,
Väike-Maarjast (bussijaamast) kell 10.00,
Triigist (bussipeatusest) kell 10.05,
tagasi Avispea kirikust kell 12.15

Avispea kiriku vaimulik on Eerek
Preisfreund, telefon 35 450.

ARVUTITÄENUSED

**TRÜKKIMINE
PRINTIMINE
VISIITKAARDID
INTERNETI KODULEHED
JM.**

TALUNIKELE HINNASOODUSTUS KUNI 50 %

TEL 35 803 - vt. ka <http://www.hot.ee/disainer>

Kiirelt kasva ja harjuda püüa
iga maailma imega,
elu ise Sind endasse hiiab
uue, ilusa nimega

Leelo Tungal

OLIVER LABI	11.06.2000
RAIT SOOMER	27.06.2000
MARK VAINOMAA	08.07.2000
JETE HENDRIKA LOOD	17.07.2000
KRISTEL VARJUS	26.07.2000
MARGO DANILOV	29.07.2000

Kasvage, olge terved, rõõmsad ja tublid!

Õnnitleme!

*Aeg - ära nii meeletult ruttu,
täna hetkeks peatu sa teel.
Luba mul naenda ja nutta,
hinges noorena tunda end veel.*

Juulikuu sünnipäevalapsed

VIIVI GRÜNTAL	01.07 - 70
HELVE KLAAS	01.07 - 70
FEODOR KUPITS	01.07 - 70
VALVE JOONAS	01.07 - 84
HILDA VILKES	03.07 - 90
ANTJE-BRUNHILDE KAASIK	04.07 - 75
ELINA POOM	05.07 - 75
LINDA MARIPUU	06.07 - 70
RUDOLF MITT	06.07 - 70
ERIKA PAU	10.07 - 75
UNO METS	13.07 - 75
HARRI VARIK	14.07 - 89
LUCIE-MELITTA TALVI	16.07 - 86
ARNOLD KIVILA	20.07 - 80
RICHARD PAU	20.07 - 81
VAMBOLA ÖMMIK	21.07 - 70
ALEKSANDRA KAUNIS	25.07 - 70
ENDLA PARM	27.07 - 75
ELLEN KOMP	29.07 - 70
ALIDE RÕÕMBERG	29.07 - 90
AMANDA RÕÕMBERG	29.07 - 90
ENDEL LAANEMÄGI	31.07 - 75

Augustikuu sünnipäevalapsed

LIIDIA ÜBIUS	02.08 - 75
ERICH NUUT	03.08 - 83
LAINE SENITSEV	05.08 - 70
META-MARIA PÕIME	05.08 - 81
ELIISE ANDERSON	06.08 - 86
LEIDA SAAGE	07.08 - 89
LAINE MONTAG	12.08 - 82
OLGA MADIKAINEN	12.08 - 90
EDUARD KÄRO	14.08 - 75
INGRID TAMMUS	15.08 - 70
JEGOR HARITONOV	15.08 - 82
ILDA STURIS	20.08 - 82
NADEIDA TUMANOVA	21.08 - 80
JAAN UUEDA	21.08 - 84
MATHILDE-ELISABETH TRAKS	25.08 - 90
MARIE PIIRSALU	28.08 - 75
MEETA KALLASTE	30.08 - 91

Soovime õnne ja tugevat tervist!

Väike-Maarja Vallavalitsus

**06.07.1934 -
04.08.2000**

**Väike-Maarja
kauaaegsete isetegevuslaste
hulgast on lahkunud
JUTA MARIPUU.**

Su põhiliseks huvialaks oli
teater ja raamat. Sa olid tuntud
teatriinimeste ringkonnas,
levitades edukalt pileteid ja Sind
kutsuti sageli Rakvere Teatri
kontrollendustele. Kohalikus
kultuurielus olid Sa tunnustatud
etleja oma mõtestatud

esitusviisiga - oskasid kasutada sõna paljusid tahke.

Sa otsisid elus ja töös seda erilist iva - seda imelisust. Töös Sa
leidsid selle raamatu näol. Lasteraamatukogus olles õpetasid Sa
suure südamesoojusega noortele, kuidas läheneda raamatule kui
sõbrale, keda usaldatakse, hoitakse ja armastatakse.

Raamat oli ka Sulle elus ustav sõber ja armastus.

Puhka rahus!

Väike-Maarja Raamatukogu
Klubi "Härmalõng"

*Olgu koit sul küünlatuleks,
õhtulambiks ehajoon.
Olgu vaikne tuulekohin
unelauluks sinule.*

ELSA PLAUM	17.09.1911 - 16.06.2000
OSKAR-MALERIUS KRIIVA	14.04.1927 - 21.06.2000
META KAHEST	16.02.1902 - 25.06.2000
EDUARD JÜRISOO	05.04.1925 - 02.07.2000
RAISA KÖNNU	22.08.1930 - 07.07.2000
VIKTOR KÖNNU	01.01.1960 - 16.07.2000
HEINAR PENDER	15.06.1952 - 17.07.2000
JELISAVETA TUKIJA	23.05.1924 - 20.07.2000
BENITA VAGEN	04.10.1927 - 22.07.2000
JOHANNES JÕGI	20.11.1906 - 23.07.2000
LAINE VAKSALU	29.04.1918 - 23.07.2000
ENDEL ROHTLA	02.06.1918 - 25.07.2000
ANTS TÄHESTE	22.01.1956 - 25.07.2000
ILMAR GUITAR	19.01.1935 - 26.07.2000
OTTO KRUNKS	04.11.1922 - 27.07.2000
MILVI KESKÜLLA	13.12.1938 - 03.08.2000
JUTA MARIPUU	06.07.1934 - 04.08.2000
MEELIS KUUSEMÄE	20.10.1956 - 07.08.2000
RITA LANNUSALU	23.10.1953 - 10.08.2000